

træden foretages regulering af visse afgifter, og efter yderligere $\frac{1}{2}$ år kan der igen foretages regulering.

4) § 8 i loven af 23. juni 1956 om ændring i lov nr. 43 af 14. marts 1955 om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Finansministeren har fået overladt en vidtgående myndighed til at træffe bestemmelse om afvikling af tekstilafgifterne.

Det anførte er kun eksempler, der er fundet ved stikprøver, på, at man i administrationens og lovgivningsmagts praksis har fulgt og stadig følger Matzens fortolkning af ordene „ved lov“ i grundlovens § 43 og afviser den fortolkning af grundlovsbestemmelsen, som er fremført af Berlin — dog under tvivl — og af senere forfatningsretsteori. De betragtninger, der kan anføres for, at de omtalte lovbestemmelser er forfatningsstridige og ugyldige, vejer ikke tungt over for den faste lovgivningspraksis. De går i det væsentlige ud på, at „ved lov“ i grundlovens § 43 må ses som en modsætning ikke blot til „ved finanslov“, men også til „ved anordning“, og at delegation af lovgivningsmagt i det hele er en uheldig foreteelse. Om den første betragtning er historisk korrekt, er tvivlsomt og må være uden betydning på det nuværende tidspunkt, og den anden betragtning er kun en overførelse af de almindelige synspunkter fra fortolkningen af grundlovens § 3, synspunkter, som teorien her for længst har måttet opgive. Den generelle vurdering af domstolenes stilling til forfatningsfortolkningsproblemerne går ud på, at domstolene nærer den største respekt for den af lovgivningsmagten sædvanligvis fulgte fortolkning (usualinterpretationssynspunktet). Der kan efter min opfattelse ikke være begrundet tvivl om, at domstolene i givet fald vil opretholde bestemmelsen i toldlovens § 4 og bestemmelser, der følger dette mønster.

Det erindres herved, at der fra dansk praksis ikke kendes eksempler på, at højesteret har tilsidesat lovgivningsmagts fortolkning af grundlovens bestemmelser. Jeg tillader mig herom at henvise til min afhandling „Forfatning og Sædvane“, 1947, hvor der s. 41-70 er foretaget en analyse af fremførte påstande om lovbestemmelers uoverensstemmelse med grundloven, og udviklingerne s. 79-85 i Alf Ross og Ernst

Andersen: Dansk Statsforfatningsret II, 1948.

Til yderligere støtte for at opretholde bestemmelsen i toldlovens § 4 kan der henvises til, at det i det hele må anses for tvivlsomt, om bestemmelsen vedrører „skat“. Skattebestemmelser følger det formål at tilvejebringe indtægter for statskassen eller en anden offentlig kasse, se f. eks. Ottmar Bühler: Allgemeines Steuerrecht, 1927, s. 1, men tillægstoldens formål er at skaffe danske skibe, varer og statsborgere en bedre toldmæssig og erhvervs-mæssig behandling i udlandet. Den virker præventivt (prohibitivt) og ikke finansielt, og den kan for så vidt lige så godt erstattes af et forbud mod indførsel, der efter grundloven utvivlsomt kan udstedes af administrationen i henhold til en delegationsbestemmelse.

Det skal endelig til bekræftelse af, at det må anses for hensigtsmæssigt at overlade afgørelsen om tillægstold til administrationen i stedet for at være bundet af automatisk virkende regler i toldloven, oplyses, at man har fulgt samme praksis i Norge. Spørgsmålet var aktuelt i 1930-31 og igen i 1932, hvor stortinget vedtog en bestemmelse, som gav kongen myndighed til, hvis ekstraordinære forhold af handelspolitisk natur gjorde det påkrævet, i den tid, hvor stortinget ikke var samlet, at forhøje de ordinære toldsatser med indtil det firdobbelte eller, hvis varen var toldfri, at pålægge en told af indtil 50 pct. af værdien. Det hedder i en i stortingsforhandlingerne for 1932 6 a, s. 417, trykt skrivelse af 25. maj 1932 fra justitsdepartementet til finansdepartementet bl. a., at der intet kan være til hinder for, at kongen får myndighed til at fastsætte toldforhøjelser eller toldpålæg i visse situationer, som angives med tilstrækkelig bestemtthed, og inden for de grænser, som stortinget bestemmer, og at det må være afgørende, at forfatningen, når den ikke udtrykkelig udtaler noget andet, ikke kan antages helt at udelukke stortinget fra at delegere beskatningsmyndighed til kongen. Herved tages der afstand fra den forfatningsfortolkning, som var gjort gældende af Berlins samtidige i Norge, Morgenstjerne, på linje med Berlin. Også i nyere norsk forfatningsteori har man opgivet læren om,